

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О.О.БОГОМОЛЬЦЯ**

**XX МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
ІМЕНІ ЗАСНОВНИКА КИЇВСЬКОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ВАЛЕРІЯ ВОЛОДИМИРОВИЧА ПОКАНЕВИЧА**

**«РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА – МАЙБУТНЬОГО
ФАХІВЦЯ»**

***Матеріали XX міжнародної наукової конференції
Київ, 25 листопада 2020 року***

КИЇВ 2020

Мирошниченко О.А.,
Запорізький державний медичний університет

НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ РОБОТІ З ІНШОМОВНОЮ ФАХОВОЮ ЛІТЕРАТУРОЮ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Анотація. Ефективне формування готовності студентів до опрацювання іншомовної фахової літератури неможливе без створення у навчально-виховному процесі певних умов, які поліпшують якість підготовки майбутніх фахівців. Ця думка підтверджується висловленням Ю. Бабанського: "Ефективність педагогічного процесу закономірно залежить від умов, у яких він проходить" [2, с. 78].

Формування готовності до опрацювання іншомовної фахової літератури у студентів вищих медичних навчальних закладів розглядається як створення у навчально-виховному процесі таких педагогічних умов, які стимулюють, полегшують, навчають опрацюванню іншомовної фахової літератури, готовність до якого є невід'ємною складовою готовності до майбутньої професійної діяльності у студентів медичних закладів освіти.

Ключові слова: іншомовна фахова література, підготовка майбутніх лікарів, педагогічні умови, мотивація навчальної діяльності, міжпредметні зв'язки, основні взаємопов'язані фактори.

Постановка проблеми. Однією з головних умов формування готовності студентів до опрацювання іншомовної фахової літератури є стимулювання мотивації студентів до цього виду діяльності, оскільки без сформованого мотиваційного утворення не існує стану готовності до діяльності [3]. Стимулювання у навчанні визначається як спонукання студентів до активної нав-

чальної діяльності та ґрунтується насамперед на виробленні правильних мотивів навчання. Відповідно до вікових особливостей виховується усвідомлення важливості й необхідності знань для життя у сучасному суспільстві [5, с. 257].

Мета статті. Головною метою цієї статті є аналіз психолого-педагогічної літератури із дослідження мотивації, створення сприятливих умов для навчальної діяльності та мотивування студентів до неї значущими для них завданнями, що є основним у навчанні та є запорукою результативності цієї діяльності.

Успіх навчання залежить від використання мотиваційних прийомів, які походять з різних теорій. Викладач використовує ці прийоми взаємопов'язано до тих пір, поки мотивація не стане постійною у навчальній кімнаті, де психологічні потреби студентів будуть задовольнятися і де навчальна діяльність буде цікавою та значущою для студентів і де вони відчуватимуть, що вони є успішними [7, с. 90].

Таким чином, стимулювання мотивації студентів є першочерговою умовою формування у них готовності до опрацювання іншомовної фахової літератури у вищих медичних навчальних закладах, оскільки іноземна мова не належить до предметів клінічних циклів і тому розглядається багатьма студентами як другорядний предмет [1].

Наступною умовою формування готовності майбутніх лікарів до опрацювання іншомовної фахової літератури є реалізація міжпредметних зв'язків, особливо між дисциплінами "Англійська мова" та "Латинська мова".

Міжпредметні зв'язки визначаються як взаємна узгодженість навчальних предметів, обумовлена системою наук і дидактичними цілями [4, с. 681].

Третьою умовою формування готовності до опрацювання іншомовної фахової літератури є навчання студентів стратегій роботи з іншомовним фаховим текстом.

Оскільки готовність до опрацювання іншомовної фахової літератури у майбутніх лікарів передбачає усвідомлення ними важливості опрацювання іншомовної фахової літератури для професійного самовдосконалення та наявність необхідних для цього знань, умінь і навичок, викладач повинен застосовувати цілий комплекс засобів, спрямованих на розвиток у студентів мотивації до цього виду діяльності та оволодіння ними потрібними для її виконання теоретичними знаннями та практичними вміннями.

Емоції відіграють важливу роль у мотивації навчальної діяльності, тому не слід очікувати на високі результати у роботі з фаховими текстами іноземною мовою, якщо студенти ставляться до змісту матеріалів байдуже або навіть негативно [6, с. 82].

Через відсутність попереднього досвіду читання спеціальних текстів іноземною мовою і обмеженість знань із спеціальних дисциплін студенти часто зустрічаються з труднощами при розумінні матеріалу як на рівні предметного змісту, так і на рівні лінгвістичного оформлення. Тому на заняттях викладач повинен створити доброзичливу атмосферу і проявити терпимість щодо можливих помилок студентів. На ранньому етапі роботи з фаховою літературою іноземною мовою не слід суворо дотримуватись обмежень у часі, що надається для виконання певного виду завдання. Навчальні тексти повинні містити відомі для студентів граматичні структури, невелику кількість термінів і бути доступними у плані змісту. Важливо знайти ту межу складності, яка б змусила студента працювати і не відбила б бажання читати фахові тексти іноземною мовою.

Вмотивованість роботи з іншомовними фаховими текстами в початковий період навчання визначається двома основними взаємопов'язаними факторами: значимістю для студентів змісту тексту і їхнім задоволенням від результатів виконуваної діяльності. Дія першого фактора забезпечується вибором текстів відповідно до професійних інтересів; другого - за рахунок мовної доступності матеріалів у поєднанні з цікавим змістом [6, с. 82].

Величина тексту залежить від мети читання і підготовленості студента. Текст не повинен бути надто коротким, щоб містити достатньо завершений обсяг інформації, і не надто довгим, щоб студент міг упоратися з ним за одно-два заняття. Дуже великі тексти, над якими студенти працюють протягом багатьох занять, втрачають для них свою новизну та стають немотиваційними.

При роботі з іншомовною фаховою літературою слід пам'ятати, що текст має сприйматися студентом не як предмет філологічного вивчення, а як засіб для передачі інформації, і читання повинно бути направленим на здобуття смислу із тексту. Звичайно удосконалення знань з іноземної мови є неминучим і бажаним наслідком читання, але не метою роботи з фаховим текстом.

Реалізація міжпредметних зв'язків англійської та латинської мов відбувається на заняттях з іноземної мови у двох напрямках.

З самого початку навчального курсу викладач іноземної мови повинен регулярно підкреслювати спільність законів, що діють у мовних системах (будова слова - корінь, префікс, суфікс), нагадувати студентам матеріал (словотворення) і прийоми діяльності (поділ слова на складові елементи та їх аналіз), що вивчаються у курсі латинської мови, пояснювати практичне застосування знань із суміжного предмета під час роботи з медичним текстом англійською мовою.

Під час вивчення лексичних одиниць викладач іноземної мови може запропонувати студентам назвати з них медичні терміни грецького або латинського походження, поділити їх на складові елементи та проаналізувати.

У професійній і науковій діяльності лікаря пошукове читання існує як самостійний вид, оскільки він змушений шукати певну інформацію у фаховій літературі. В навчальних умовах воно відбувається під керівництвом викладача і звичайно виступає допоміжним видом діяльності при розвитку інших видів читання [6, с. 189).

Залежно від підготовленості студентів і їх обізнаності в тій або іншій галузі ми рекомендуємо поступово вводити інші види діяльності, які сприяють формуванню готовності до опрацювання іншомовної фахової літератури у майбутніх лікарів, а саме - підготовку усних виступів на матеріалі професійно орієнтованих текстів, написання рефератів на медичну тематику, участь у студентських наукових конференціях.

Висновки. Таким чином, можна зробити висновок, що застосування методів і прийомів, спрямованих на стимулювання мотивації студентів до опрацювання іншомовної фахової літератури, та виконання вправ і завдань, спрямованих на розвиток знань, отриманих у курсі латинської мови, оволодіння різними видами читання, залучення у процес опрацювання фахової літератури іноземною мовою всієї лінійної та нелінійної інформації тексту, розпізнавання та розуміння граматичних структур рецептивної граматики англійської мови у галузі медицини, сприяють формуванню готовності студентів вищих медичних навчальних закладів до опрацювання іншомовної фахової літератури.

Робота з автентичними науковими медичними текстами, доповіді на заняттях, написання рефератів, участь у студентських наукових конференціях роблять вагомий внесок у формування готовності до опрацювання іншомовної фахової літератури, оскільки студенти набувають необхідних знань, умінь і навичок у сфері функціонування наукової медичної підмови, у використанні довідкових матеріалів і засобів, у пошуках і обробці необхідної інформації у фахових джерелах іноземною мовою. З іншого боку, вони імітують діяльність, яку виконуватимуть майбутні лікарі у професійному функціонуванні.

Список літератури:

1. Акимов М. К. Индивидуальность учащегося и индивидуальный подход / М. К. Акимов, В. Т. Козлова. - М. : Знание, 1992. - 80 с.
2. Бабанский Ю. К. Оптимизация учебно-воспитательного процесса / Юрий Константинович Бабанский. - М. : Просвещение, 1982. - 192 с.
3. Марлова А. С. Стимулювання мотивації студентів вищих медичних навчальних закладів до роботи з іншомовною фаховою літературою / А. С. Марлова // Наукові записки ВДПУ. Серія : Педагогіка і психологія. - Вінниця, 2009. - 6. 211 - 215.
4. Педагогический словарь. В 2-х томах. Том 1-М. : Изд-во Академии педагогических наук, 1960. -С.681. 5. Соціолого-педагогічний словник / [ред. В.В. Радул] - К. : «ЕкОБ», 2004. - 304 с.
6. Фоломкина С. К. Обучение чтению на иностранном языке в неязыковом вузе. - М. : Высшая школа, 1987. - 207 с.
7. Arends, R. Learning to teach / Richard Arends. - New York : Mcgrow-Hill, 1998. - 563 p.